

Tijdens de beeldvormende vergadering op 7 april 2022 werd de vraag gesteld of het ook mogelijk is om het aanwijzen en wijzigen van gemeentelijke monumenten aan het college te mandateren in plaats van te delegeren.

Onder de Omgevingswet gebeurt het aanwijzen van gemeentelijke monumenten in het omgevingsplan. Het omgevingsplan wordt vastgesteld door de gemeenteraad en daardoor is de gemeenteraad dus ook bevoegd voor het aanwijzen van gemeentelijke monumenten in het omgevingsplan. In artikel 2.8 van de Omgevingswet is opgenomen dat de gemeenteraad deze bevoegdheid aan het college mag delegeren (in art. 10:15 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) is bepaald dat delegatie alleen mogelijk is als de wet daarin voorziet).

Op grond van art. 10:3 Awb kan een bestuursorgaan mandaat verlenen, tenzij bij wettelijk voorschrift anders is bepaald of de aard van de bevoegdheid zich tegen de mandaatverlening verzet.

In de Omgevingswet is geen wettelijke grondslag opgenomen voor het mandateren van de bevoegdheid tot het wijzigen van het omgevingsplan, het wordt echter ook niet expliciet verboden.

Toch lijkt de aard van de bevoegdheid zich tegen de mandaatverlening te verzetten. Dit wordt versterkt doordat in de Omgevingswet op een ander punt mandaat wél expliciet wordt toegestaan (art. 16.16 lid 5 Ow). Tevens is wél expliciet opgenomen dat delegatie van het wijzigen van het omgevingsplan mogelijk is. Daarbij komt dat het zeer ongebruikelijk is om bevoegdheden van de raad te mandateren aan het college.

Het is dus zeer discutabel of mandaat hier is toegestaan. Mocht de raad de bevoegdheid toch mandateren en later uit een gerechtelijke beslissing blijken dat mandaat niet was toegestaan, dan is de schade niet te overzien. Dat zou namelijk betekenen dat alle besluiten die het college in mandaat heeft genomen, onbevoegd zijn genomen. Mandaat wordt hier daarom dus afgeraden.

De raad beschikt echter wel over de bevoegdheid om beleidsregels vast te stellen over de gedelegeerde bevoegdheid (op grond van artikel 4:81, eerste lid Awb). Zo kan de raad toch delegeren en ook sturing geven.